

Napalm Girl

Vzdělávací cíl: Žáci analyzují ikonickou fotografii Nicka Uta, která od roku 1972 ovlivňuje vzpomínání na válku ve Vietnamu. Při srovnání výřezu a celku si osvojují kritický odstup od emotivního snímku. Uvědomují si, jak mohou zpravodajská média ovlivnit veřejné mínění.

Klíčová slova: střetávání západního a východního bloku, symboly, vztah k minulosti, hledáme klíčové detaily

Práce s jednotlivými slidy: Poznámky:

1 ZKOUMÁNÍ FOTOGRAFIE (4 min.)

Prohlížení fotografie s pomocí lupy a četba popisky.

Napalm sloužil k výrobě zápalných bomb. Ve Vietnamu ho používala americká a jihovietnamská armáda k likvidaci partyzánských jednotek (Vietkong). Častou obětí útoků bylo i civilní obyvatelstvo.

2 VYJÁDŘENÍ POCITŮ (5 min.)

Zaznamenávání dojmů z fotografie.

Žáci mohou ventilovat znepokojení, které snímek vzbuzuje.

3 POPIS FOTOGRAFIE (8 min.)

Označování důležitých postav a prvků na fotografii a jejich popis.

Žáci označují postavy (děti a vojáci) i jednotlivé předměty a prvky v krajině (zbraně, cedule, silnice, dým na obzoru). S pomocí popisku si ujasňují historické souvislosti snímku.

4 SROVNÁNÍ VERZÍ FOTOGRAFIE (8 min.)

Srovnání výřezu a celku snímku. Označování a popis rozdílů.

Snímek Nicka Uta byl zveřejněn jako výřez z původní fotografie. Část fotografie byla odstraněna. Žáci mohou postřehnout, že se mění kompozice fotografie (dívka již není ve středu), přibývají další postavy, klíčový prvek ovšem představuje voják, který si mění film ve fotoaparátu.

5 INTERPRETACE FOTOGRAFIE (10 min.)

Žáci na základě předchozí analýzy a srovnání fotografií odpovídají na otázky:

Proč fotograf snímek upravil?

Jak se změnilo vyznění fotografie?

Proč se snímek stal symbolem vietnamské války?

Žáci by si měli uvědomit, proč byl voják s fotoaparátem odstraněn. Narušoval emotivní vyznění snímku. Upozorňoval na skutečnost, že novináři situaci fotografovali, jejich klid vyvolává dojem, že situace je méně dramatická. Ačkoliv novináři dětem okamžitě pomohli, na původní fotografii to vypadá, že je nechávají trpět. Odstraně-

Poznámky:

ný výjev tak obrací pozornost k etickým otázkám redakční práce válečných fotografů a mediálních agentur. Fotografie se ihned po zveřejnění proslavila, Nick Ut získal Pulitzerovu cenu. Snímek symbolicky vyjádřil důvody nesouhlasu s vojenskou intervencí USA a utvrdil americkou veřejnost v odporu k válce. O stažení amerických vojsk z Vietnamu bylo rozhodnuto již před publikováním snímku, takže přímý politický dopad fotografie neměla. Stala se však jedním ze symbolů této války a má pevné místo v kolektivní paměti Američanů. Aktualizuje tradiční zobrazení nevinné oběti (motiv trpícího Krista), a tak funguje jako zástupný symbol pro utrpení civilistů v moderních válečných konfliktech celého světa.

Další možnosti zapojení do výuky:

- a) Žáci mohou s pomocí internetu pátrat po identitě dívky zachycené na snímku. Příběh Kim Phuc (narozena 1963) je velmi zajímavý: po válce se díky snímku stala ikonou komunistického režimu, v roce 1992 emigrovala do Kanady, v roce 1997 založila nadaci na pomoc dětem postiženým válkou. Obdobně zajímavý je i příběh fotografa Nicka Uta.
- b) Učitel může žáky pověřit, aby pátrali doma, v jakých souvislostech se s fotografií setkali jejich rodiče a prarodiče. Zajímavý doklad poskytuje Rudé právo z 10. 6. 1972.